

Valtioneuvostolle

Yliopistolain 68 §:n 2 momentin mukaisesti kutsuttuna käyttämään puhevaltaa valtioneuvostossa esitän hallituksen esityksestä eduskunnalle apteekkitalouden uudistusta ja lääkesäästöjen toimeenpanoa koskevaksi lainsäädännöksi HE 111/2025 vp seuraavaa.

Näen uudistukset ongelmallisina Helsingin yliopiston osalta, sillä ne rikkovat omaisuuden suojaa, joka on turvattu perustuslailla.

Progressiivinen apteekkivero syrjii Yliopiston Apteekkia ja heikentää Yliopiston Apteekin lääkemyynnin kannattavuutta suhteessa muihin apteekkeihin. Progressiivista yritysverotusta ei ole käytössä millään muulla toimialalla Suomessa.

Esitetyn apteekkiverolain mukaan apteekit maksavat apteekkiveroa 0–43 % lääkemyynnin myyntikatteesta. Esityksen perusteella Yliopiston Apteekin keskimääräiseksi apteekkiveroprosentiksi tulee 43 % ja yksityisten apteekkien keskimääräiseksi apteekkiveroprosentiksi 26 %.

Apteekkitalouteen ja lääkesäästöihin liittyvässä lakikokonaisuudessa lääketaksan ja apteekkiveron yhdistelmä pakottaa Helsingin yliopiston omistaman Yliopiston Apteekin myymään lääkkeitä tappiollisesti. Asian käsittelyn yhteydessä perustuslakivaliokunnan lausunnossa (18.11.2025) lääketaksan ja apteekkiveron yhdistelmän todettiin yksimielisesti olevan osalle apteekeista konfiskatorinen ja rikkovan omaisuudensuojaa (Suomen perustuslaki 15 §).

Perustuslakivaliokunnan lausunnon jälkeen apteekkiveron alarajaan tehtiin pieni korotus, jonka jälkeen lääketaksan ja apteekkiverolain yhdistelmä pakottaa kuitenkin edelleen perustuslain vastaisesti osan apteekeista myymään lääkkeitä tappiolla.

Nähdäkseni uudistus syrjii Yliopiston Apteekkia, rikkoo omaisuudensuojaa ja on perustuslain vastainen.

Helsingissä 30. päivänä joulukuuta 2025

Kaarle Hämeri

Kansleri

Helsingin yliopisto